Четвъртък, 21 януари 2021 г.

P9_TA(2021)0027

Репресиите срещу демократичната опозиция в Хонконг

Резолюция на Европейския парламент от 21 януари 2021 г. относно репресиите срещу демократичната опозиция в Хонконг (2021/2505(RSP))

(2021/C 456/21)

Европейският парламент,

— като взе предвид своите резолюции от 19 юни 2020 г. относно закона на КНР за националната сигурност по отношение на Хонконг и необходимостта ЕС да защити високата степен на автономност на Хонконг ([1]) и от 18 юли 2019 г. относно положението в Хонконг ([2]), своите резолюции от 24 ноември 2016 г. относно Гуй Минхай, лишен от свобода издател в Китай ([3]) и от 4 февруари 2016 г. относно случая на изчезналите книгоиздатели в Хонконг ([4]), както и своята резолюция от 17 декември 2020 г. ([5]), по-специално с оглед на важността на създаването на създаването на ефективно европейско законодателство в областта на корпоративната надлежна проверка,

— като взе предвид предишните си резолюции относно Китай, и по-специално резолюцията от 12 септември 2018 г. относно актуалното състояние на отношенията между ЕС и Китай ([6]) и резолюцията от 16 декември 2015 г. относно отношенията между ЕС и Китай ([7]),

— като взе предвид своите предходни препоръки, свързани с Хонконг, по-специално препоръката от 13 декември 2017 г. до Съвета, Комисията и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно Хонконг — 20 години след предаването му на Китай ([8]),

— като взе предвид декларацията на върховния представител от името на ЕС от 7 януари 2021 г. относно масовите арести на участници в продемократичните първични избори през юли 2020 г. в Хонконг, изявлението на говорителя от 29 декември 2020 г. относно съдебния процес срещу 10 хонконгски граждани, декларацията на върховния представител от името на ЕС от 12 ноември 2020 г. относно отстраняването на членове на Законодателния съвет на Хонконг, изявлението на говорителя от 2 ноември 2020 г. относно задържането на няколко продемократични депутати и бивши депутати в Хонконг, изявлението на говорителя от 24 септември 2020 г. относно задържането на Джошуа Уонг и други продемократични активисти, изявлението на говорителя от 10 август 2020 г. относно извършените напоследък задържания и проверки по домовете съгласно Закона за националната сигурност на Хонконг, декларацията на върховния представител от името на ЕС от 3 август 2020 г. относно отлагането на провеждането на изборите за Законодателен съвет в Хонконг и декларацията на върховния представител от името на Европейския съюз от 1 юли 2020 г. във връзка с приетия от Общокитайското събрание на народните представители правен акт за националната сигурност в Хонконг,

— като взе предвид изявлението за медиите на Председателския съвет на ЕП от 6 юли 2020 г.,

— като взе предвид приемането от Постоянния комитет на Общокитайското събрание на народните представители на Закона за националната сигурност за Хонконг на 30 юни 2020 г.,

— като взе предвид изявлението на министрите на външните работи на държавите от Г-7 от 17 юни 2020 г. относно Хонконг,

— като взе предвид Основния закон на Специалния административен район Хонконг, който беше приет на 4 април 1990 г. и влезе в сила на 1 юли 1997 г.,

— като взе предвид съвместната декларация на правителството на Обединеното кралство и правителството на Китайската народна република по въпроса за Хонконг от 19 декември 1984 г., известна също като китайско-британската съвместна декларация,

---

([1]) Приети текстове, P9_TA(2020)0174.
([2]) Приети текстове, P9_TA(2019)0004.
([3]) ОВ C 224, 27.6.2018 г., стр. 78.
([4]) ОВ C 35, 31.1.2018 г., стр. 46.
([5]) Приети текстове, P9_TA(2020)0375.
([6]) ОВ C 433, 23.12.2019 г., стр. 103.
([7]) ОВ C 399, 24.11.2017 г., стр. 92.
([8]) ОВ C 369, 11.10.2018 г., стр. 156.

— като взе предвид 13-ия годишен структуриран диалог, който се проведе в Хонконг на 28 ноември 2019 г.,

— като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и ЗП/ВП от 12 март 2019 г., озаглавено „ЕС — Китай: стратегически перспективи“ (JOIN(2019)0005),

— като взе предвид политиката на ЕС за „единен Китай“,

— като взе предвид член 144, параграф 5 и член 132, параграф 4 от своя Правилник за дейността,

А. като има предвид, че на 5 януари 2021 г. полицията в Хонконг арестува 53-ма представители на демократичната опозиция и активисти по обвинения в подривна дейност съгласно Закона за националната сигурност за Хонконг; като има предвид, че сред задържаните бяха организаторите на и кандидатите за демократичните първични избори през юли миналата година в навечерието на изборите за Законодателен съвет на Специалния административен район Хонконг, бивши членове на Законодателния съвет, областни съветници и американски адвокат, ангажиран с продемократичното движение; като има предвид, че по нареждане на полицията на Хонконг банките също така замразиха 1,6 милиона хонконгски долара, свързани с 53-те лица; като има предвид, че междувременно всички тези лица, освен трима, бяха освободени под гаранция в очакване на по-нататъшно разследване;

Б. като има предвид, че това беше последното от дългата поредица от задържания на представители и активисти на демократичната опозиция и други действия, насочени към подкопаване на демократичните институции в Хонконг след влизането в сила на Закона за националната сигурност на 1 юли 2020 г.; като има предвид, че 93-ма представители на опозицията са били задържани съгласно закона от неговото въвеждане; като има предвид, че на 1 септември 2020 г. експертите на ООН по правата на човека потвърдиха, че законът „поражда както сериозни опасения относно законността, така и неоправдани ограничения на свободата на мнение, на изразяване и на мирни събрания“;

В. като има предвид, че министърът на сигурността на Хонконг обяви, че задържаните са заподозрени в опит да парализират правителството чрез плановете си да използват своите демократични права и да спечелят мнозинството от местата в законодателния орган;

Г. като има предвид, че голям брой продемократични представители са станали обект на политически мотивирано лишаване от правото да заемат изборни длъжности въз основа на резолюция на Общокитайското събрание на народните представители от 10 ноември 2020 г. за установяването на патриотизма като правно изискване за депутатите, което е довело до оставката на почти всички членове на опозицията от Законодателния съвет; като има предвид, че независимата преди съдебна система на Хонконг бива подложена на все повече атаки от Китайската комунистическа партия и контролираната от държавата преса;

Д. като има предвид, че на 15 януари 2021 г. доставчикът на интернет услуги Hong Kong Broadband Network блокира продемократичен уебсайт по искане на органите на Хонконг съгласно Закона за националната сигурност; като има предвид, че този първи случай на интернет цензура по силата на Закона за националната сигурност поражда опасения, че органите на Хонконг планират да използват това законодателство, за да ограничат допълнително свободата на изразяване и свободата на онлайн информация; като има предвид, че това би имало вредни последици както за гражданските свободи, така и за демокрацията;

Е. като има предвид, че правителството на Хонконг взе решение да отложи с една година изборите за Законодателен съвет, първоначално насрочени за 6 септември 2020 г., несъмнено в опит да възпрепятства опозицията, която за първи път имаше реален шанс да спечели мнозинство; като има предвид, че непосредствено след влизането в сила на Закона за националната сигурност лидерът на Хонконг Кари Лам заяви, че първичните избори са незаконни и биха могли да нарушат Закона за националната сигурност;

Ж. като има предвид, че на 23 август 2020 г. китайските органи задържаха 12 активисти от Хонконг, за които се твърди, че са се опитали да избягат от Хонконг с лодка; като има предвид, че 10 от 12-имата активисти бяха осъдени на лишаване от свобода за срок между 7 месеца и 3 години по обвинения в незаконно преминаване на границата в съдебен процес, в който не беше зачетено правото на обвиняемите на справедлив процес; като има предвид, че един от тези активисти, Кок Тзъ-Лун, е 19-годишен студент с двойно гражданство — китайско и португалско, който следователно е гражданин на ЕС; като има предвид, че обвиняемите бяха задържани, държани в изолация и изправени пред съда в Шънджън; като има предвид, че те също така бяха лишени от възможността да изберат свои представители;

З. като има предвид, че те бяха задържани, а процесът им, проведен в Шънджън, беше в нарушение на принципите на справедлив съдебен процес и на надлежно провеждане на съдебния процес; като има предвид, че на 15 януари 2021 г. Департаментът по правосъдие на провинция Съчуан отне лиценза за упражняване на адвокатска професия на китайския адвокат по правата на човека Лу Сиуей заради представляването на един от тези 12 активисти; като има предвид, че на 19 януари 2021 г. адвокатът по правата на човека Рен Куаниу беше изслушан в Съдебния департамент на провинция Хенан, за да оспори решението на Съдебния департамент за започване на процедура за отнемане на лиценза му поради същата причина; като има предвид, че и двамата адвокати са изложени на риск да загубят лицензите си, след като се

опитват да представляват активисти от Хонконг, които са били прихванати от китайските власти при опит да избягат в Тайван с лодка; като има предвид, че на 10 дипломати, включително някои, представляващи държави — членки на ЕС, беше забранено да наблюдават изслушването на Лу Сиуей в Ченгду на 13 януари 2021 г.;

И. като има предвид, че на 10 август 2020 г. Джими Лей, медийният магнат и основател на продемократичния вестник *Apple Daily*, беше арестуван на основание нарушаване на Закона за националната сигурност;

Й. като има предвид, че Законът за националната сигурност (ЗНС) нарушава явно китайско-британската съвместна декларация от 1984 г. и Основния закон на Специалния административен район Хонконг от 1990 г., който гарантира автономността и независимостта на изпълнителната, законодателната и съдебната власт, както и основните права и свободи като свободата на словото, на събранията, на сдружаването и на печата в продължение на 50 години след предаването на суверенитета; като има предвид, че ЗНС също така препятства Хонконг да спазва своите международни задължения за правата на човека, включително Международния пакт за граждански и политически права (МПГПП), чието изпълнение от Хонконг скоро ще бъде преразгледано;

К. като има предвид, че в годишния доклад на Human Rights Watch се посочва, че Китай е насред най-мрачния си период по отношение на правата на човека след убийствата на площад Тянанмън;

Л. като има предвид, че Европейският съюз продължава да изразява дълбока загриженост по отношение на ЗНС на КНР за Хонконг; като има предвид, че това е чувствителен въпрос с дългосрочни последици за Хонконг и неговия народ, за гражданите на ЕС и за чуждестранните граждани, за организации на ЕС и международни организации на гражданското общество и за доверието на бизнеса в Хонконг; като има предвид, че ЗНС увеличава рисковете, пред които са изправени гражданите на ЕС в Хонконг;

М. като има предвид, че ЕС винаги е подкрепял категорично принципа „една държава — две системи“ и запазването на високата степен на автономност на Хонконг в съответствие с Основния закон и международните ангажименти; като има предвид, че при настоящите обстоятелства тези принципи са на ръба да бъдат подкопани необратимо;

Н. като има предвид, че през декември 2020 г. ЕС и Китай се договориха по принцип относно Всеобхватното споразумение за инвестиции между ЕС и Китай (ВСИ);

1. призовава за незабавно и безусловно освобождаване на арестуваните в Хонконг през първите две седмици от 2021 г. и на всички арестувани по-рано по обвинения съгласно ЗНС, както и за това всички обвинения срещу тях да бъдат оттеглени; призовава настоятелно властите да спазват върховенството на закона в Хонконг, правата на човека, демократичните принципи и висока степен на автономия съгласно принципа „една държава — две системи“, който е залегнал в Основния закон на Хонконг, и в съответствие с вътрешните и международните задължения;

2. призовава за незабавно и безусловно освобождаване на задържаните на 23 август 2020 г. хонконгски активисти, за които се твърди, че са се опитали да избягат с лодка, както и да бъдат оттеглени всички обвинения срещу тях; призовава Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), чрез делегацията на ЕС в Китай, да продължи да оказва надлежна помощ на Кок Тзъ-Лун, гражданин едновременно на Китай и на Португалия, и следователно гражданин на ЕС, който също беше един от десетимата осъдени в Шънджън; призовава китайските власти незабавно да възстановят лицензите на защитниците на осъдените лица, адвокатите по правата на човека Лу Сиуей и Рен Куаниу;

3. призовава за незабавно и безусловно освобождаване на всички мирни протестиращи в Хонконг, арестувани през последните години, включително Джошуа Уонг, Иван Лам и Агнес Чоу, както и за снемане на всички обвинения срещу тях; призовава за провеждане на независимо, безпристрастно, ефективно и своевременно разследване на използването на сила от полицията на Хонконг срещу демонстрантите;

4. призовава властите в Хонконг незабавно да се въздържат от по-нататъшно използване на ЗНС за потискане на правата на свобода на изразяване, мирно събрание и сдружаване; подчертава значението на предотвратяването, като следваща стъпка, на дисквалификацията на окръжните съветници, както и на всяка промяна в избирателния закон, която допълнително ще ограничи пространството на продемократичния лагер, което противоречи на правните гаранции съгласно Основния закон на Хонконг и международните задължения и стандарти;

5. призовава за пълно оттегляне на закона, озаглавен „Решение на Общокитайското събрание на народните представители за създаване и допълване на правната система на Специалния административен район Хонконг и механизмите за изпълнение с цел защита на националната сигурност“, който би навредил на международния статут на Хонконг, тъй като би подкопал неговата автономност и демокрация, независимостта на съдебната му система и зачитането от него на правата на човека;

подчертава, че хората в Хонконг трябва да се ползват от свободите и високата степен на автономия, гарантирани както от Основния закон, така и от МПГПП, по който Хонконг е страна;

6. подчертава, че въвеждането на ЗНС е нарушение на ангажиментите и задълженията на КНР съгласно международното право, а именно китайско-британската съвместна декларация, възпрепятства установяването на отношения на доверие между Китай и ЕС и подкопава бъдещото сътрудничество;

7. изразява загриженост във връзка с нарастващия брой посегателства срещу съдебната система в Хонконг от страна на Китайската комунистическа партия и на контролираната от държавата китайска преса, насочени към пряко поставяне под въпрос на независимостта на съдебната власт; изразява загриженост, че като следваща стъпка може да се използва позоваване на ЗНС, за да се подкопае независимостта на съдебната система на Хонконг, тъй като на главния министър на администрацията се предоставя правомощието да назначава съдии за наказателно преследване по дела, свързани с националната сигурност, и тъй като обвиняемите биха могли да бъдат екстрадирани в континентален Китай и съдени в китайски съдилища;

8. силно приветства решението на правителството на Обединеното кралство да създаде възможност за получаване на гражданство за повече от един милион жители на Хонконг, които притежават британски национални отвъдморски паспорти; осъжда отправените от Китай заплахи да оттегли признаването на такива паспорти като валиден документ за пътуване и изразява загриженост във връзка с последната информация, че според твърдения Китай обмисля изключването на притежателите на британски национални отвъдморски паспорти от заемането на длъжност в публичната служба на Хонконг или дори лишаването им от правото да гласуват на изборите в Хонконг; призовава Съвета, ЕСВД и Комисията да подобрят координацията, за да се постигне успешно и ефективно прилагане на пакета от мерки за Хонконг, приет през юли 2020 г.; призовава ЕСВД да предостави по-прозрачна оценка на тези мерки, включително спешната необходимост от създаване на „схема за спасителни лодки“ за гражданите на Хонконг в случай на по-нататъшно влошаване на правата на човека и основните свободи;

9. настоятелно призовава целия дипломатически персонал на ЕС и на Европа да направи всичко възможно, за да осигури защита и подкрепа на мирните активисти в Хонконг, включително чрез присъствие на съдебни процеси, искане за посещения в затвори и последователно и решително търсене на контакт с местните органи, като се прилагат в пълна степен насоките на ЕС относно защитниците на правата на човека и други съответни политики на ЕС, включително новият план за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията;

10. изразява дълбоката си загриженост във връзка със съобщенията, че органите на Хонконг обмислят възможността да повдигнат съдебно преследване на датските депутати Уфе Елбек и Катарина Амитцбол за оказване на помощ на активиста от Хонконг Тед Хуей да замине в изгнание в Обединеното кралство; счита, че предложените обвинения срещу датските депутати са незаконни и неверни, и изразява силна загриженост относно решимостта на китайската комунистическа партия да потисне гласовете на несъгласие в Хонконг в демократичния свят чрез извънтериториално прилагане на Закона за националната сигурност; настоятелно призовава Китай да освободи неправомерно задържаните граждани на ЕС, сред които е например ирландският гражданин Ричард О'Халоран; освен това призовава Комисията да извърши оценка на риска за това по какъв начин Законът за националната сигурност на Хонконг може да засегне европейски граждани;

11. изразява своето изключително възмущение от продължаващото задържане на шведския издател Гуй Минхай и настоятелно призовава ЕС и държавите членки за решителни и постоянни действия на ЕС на най-високо равнище, за да се гарантира неговото освобождаване; призовава за освобождаването на Кок Тзъ-Лун, който е с двойно гражданство — хонконгско и португалско, и настоятелно призовава да му бъде разрешен достъп до служителите на консулството на Португалия и до правен съветник по негов избор;

12. приветства решенията на държавите — членки на ЕС, и на други международни партньори за суспендиране на договорите за екстрадиране с Хонконг; подчертава, че е важно да се продължи наблюдението на съдебните процеси и да се продължи извършването на оценка и подготовката на ответна реакция на възможните последици от Закона за националната сигурност извън Хонконг; повтаря призива си към държавите членки да суспендират своите договори за екстрадиция с Китайската народна република, за да се предотврати екстрадицията например на уйгури, граждани на Хонконг, тибетци или китайски дисиденти, намиращи се в Европа, които в Китайската народна република ще бъдат подложени на политически процес;

13. осъжда ролята на банките със седалище в Европа, които оказват съдействие на китайските органи при прилагането на Закона за националната сигурност, като замразяват активите и банковите сметки на бивши депутати, застъпващи се за демокрация, и на религиозни лидери;

14. припомня, че Хонконг ползва свободен достъп до интернет, но изразява загриженост, че Законът за националната сигурност предоставя на полицията правомощието да се разпорежда на доставчиците на интернет да блокират уебсайтове; изразява силната си загриженост във връзка с неотдавнашните изявления на доставчика на интернет услуги Hong Kong Broadband Network, че възнамерява да отхвърли всички уебсайтове, които биха могли да подбудят „незаконни действия“ съгласно Закона за националната сигурност, и следователно, във връзка с осезаемия риск Хонконг да бъде интегриран в китайската защитна стена; настоятелно призовава органите на Хонконг незабавно да оттеглят всички вече издадени разпореждания за премахване на интернет съдържание и да възстановят пълната достъпност на интернет;

15. настоятелно призовава Съвета да засили разискванията си относно пакета от мерки за Хонконг и да извърши оценката му, както и своевременно да обмисли въвеждането на целенасочени санкции срещу лица в Хонконг и Китай, в т.ч. Кари Лам, Тереза Юук-ва Ченг, Ся Баолун, Сяомин Чжън, Ло Хуейнин, Чжън Янксионг, Пин-киен Танг, Уай-Чунг Ло и Ка-цю Ли, съгласно глобалния режим на ЕС за санкции за нарушаване на правата на човека, като в хода на 2021 г. вземе предвид наложителността от възстановяване на гражданските и политическите права и спазването на условието, съгласно което представителите на демократичната опозиция трябва да бъдат освободени и да бъдат допуснати да участват в предстоящите избори, в пълно съответствие с Основния закон на САР Хонконг;

16. изразява съжаление по повод на факта, че решението за политическо сключване на всеобхватното споразумение за инвестиции не отразява исканията на Парламента в предходни резолюции относно Хонконг за използване на инвестиционни преговори като лост с цел да се запази високата степен на автономия на Хонконг, както и с цел да се запазят основните му права и свободи; изразява съжаление по повод на факта, че в бързината си да постигне това споразумение без предприемане на конкретни действия срещу продължаващите тежки нарушения на правата на човека, например в Хонконг, провинция Синцзян и Тибет, ЕС рискува доверието в него като световен фактор в областта на правата на човека да бъде подкопано; посочва, че Парламентът внимателно ще разгледа споразумението, включително разпоредбите му относно трудовите права, и припомня на Комисията, че ще вземе предвид положението с правата на човека в Китай, включително в Хонконг, когато бъде приканен да одобри инвестиционното споразумение или бъдещи търговски споразумения с КНР;

17. настоятелно призовава ЕС и всички държави членки да действат единно и решително за създаването на независим орган на ООН за наблюдение на Китай, като разширяват проактивно коалициите с държави със сходни виждания, като проведат в рамките на Съвета за сигурност на ООН заседание по формулата „Arria“ относно Китай, като призоват настоятелно върховния комисар на ООН по правата на човека да започне разследване на Съвета по правата на човека относно нарушенията, и като призоват генералния секретар на ООН да назначи специален пратеник относно Китай; настоятелно призовава ЕСВД и държавите членки, които са членки на Съвета на ООН по правата на човека, да увеличат усилията си за открито изразяване на опасения във връзка с нарушенията на правата от страна на Китай, например като поемат инициативата да призоват за провеждането на специална сесия относно положението с правата на човека в Китай, включително в Хонконг, по време на цикъла на Съвета през 2021 г., и подчертава, че членството на Китай в Съвета изисква страната да се придържа към по-високи стандарти на защита на правата на човека;

18. призовава ЕС да настоява пред генералния секретар на ООН или върховния комисар на ООН за правата на човека да назначи специален пратеник на ООН или специален докладчик за положението в Хонконг, като се присъедини към инициативата на председателите на комисиите по външни работи на Обединеното кралство, Канада, Австралия и Нова Зеландия; призовава Съвета и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и заместник-председател на Комисията да работят с международната общност за създаване на международна контактна група за Хонконг;

19. призовава международната общност да спазва обещанията си към народа на Хонконг и да предприеме спешни и безпрецедентни действия, за да се потърси отговорност от Китай за тези нарушения на международното право; отново отправя призива си към ЕС и държавите членки да разгледат възможността за сезиране на Международния съд въз основа на това, че решението на Китай да наложи на Хонконг Закона за националната сигурност и последващото му прилагане нарушават съвместната декларация на китайско-британската съвместна декларация и Международен пакт за граждански и политически права;

20. приветства новосъздадения двустранен диалог между ЕС и САЩ относно Китай, чието начало беше поставено на 23 октомври 2020 г.; призовава за засилена координация с международните партньори, включително с новата администрация на САЩ, по отношение на всички аспекти на отношенията с КНР и Хонконг; настоява в дневния ред на предстоящия диалог между ЕС и САЩ централно място да заемат правата на човека, като се обърне специално внимание на положението в Хонконг;

21. отбелязва, че политиката на КНР за отказ от подхода „една държава — две системи“ отчужди до голяма степен народа на Тайван, и подчертава готовността си да сътрудничи с международните партньори с цел да спомогне за осигуряването на демокрацията в Тайван;

22. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на правителството и парламента на Китайската народна република, както и на главния администратор и законодателното събрание на Специалния административен район Хонконг.